

พระครูพิศาลสังฆกิจ (โทน กนฺตสีโล)

(พ.ศ. ๒๔๔๐ – ๒๕๓๒)

ชาติภูมิ

พระครูพิศาลสังฆกิจ (โทน กนฺตสีโล) นามเดิม โทน นามสกุล หิมคุณ เกิดวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๔๐ ตรงกับวันอังคาร แรม ๖ ค่ำ เดือนอ้าย ปีระกา ที่บ้านสะพือ ตำบลสะพือ อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี บิดาชื่อนายปู้ มารดาชื่อนางพิมพา หิมคุณ มีพี่น้องร่วมบิดามารดา ๔ คน ท่านเป็นคนที่ ๓ และเป็นชายเพียงคนเดียว จึงได้ชื่อว่า “โทน”

การศึกษา บรรพชาและอุปสมบท

พระครูพิศาลสังฆกิจ หรือที่ญาติโยมศิษยานุศิษย์และผู้เคารพศรัทธานิยมเรียกนามท่านว่า “หลวงปู่โทน” ได้รับการศึกษาเบื้องต้น เมื่ออายุประมาณ ๗ ปี โดยการเป็นเด็กวัดสิงหาญ บ้านสะพือ ตำบลสะพือ อำเภอตระการพืชผล เจ้าอาวาสให้โกนผม เข้าเรียนหนังสือ โดยเรียนอักษรขอม อักษรธรรมและอักษรไทยที่นิยมเรียนในสมัยนั้น จนสามารถอ่านออก เขียนได้เมื่ออายุ ๑๐ ปี ได้ลาออกจากวัดไปช่วยบิดามารดาทำนา เลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะทำนียมกันมาก ในระหว่างนี้สิ่งที่ขาดไม่ได้คือการอ่านหนังสือ ที่ชอบอ่านมากคือหนังสือ “สุจิตา” เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพระคุณแม่ นอกจากนั้นก็ยังมีหนังสือคำกลอนพื้นบ้านอีสาน และหนังสือเกี่ยวกับธรรมะเป็นต้น การอ่านหนังสือเหล่านี้ทำให้เกิดความรู้สึกอยากบวชเรียน

พ.ศ. ๒๔๕๕ บรรพชาเป็นสามเณรที่วัดสิงหาญ บ้านสะพือ ตำบลสะพือ อำเภอตระการพืชผล

จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีหลวงปู่สีดาเป็นพระอุปัชฌาย์

เริ่มต้นศึกษาหาความรู้จากพระอุปัชฌาย์ โดยท่องสวดมนต์ เจ็ดตำนาน สิบสองตำนาน และมูลกัจจายน์ อักษรธรรม อักษรขอม ซึ่งเป็นตัวหนังสือที่จาร (การเขียนด้วยเหล็กแหลม) ลงในใบลาน ส่วนมากเป็นคัมภีร์และชาดกต่าง ๆ เช่น พระเวสสันดร พระสุวรรณสาม พระเจ้าสิบชาติ โดยยึดคติสอนใจว่า “การเรียนรู้ทำให้หลุดสว่าง มีปัญญา ท่านคนไม่หลงมกมาย” จนอายุได้ ๑๘ ปี ได้รับแต่งตั้งให้เป็นครูสอนหนังสืออยู่ในโรงเรียนประชาบาลวัดสิงหาญ

พ.ศ. ๒๔๖๑ อุปสมบทที่วัดสิงหาญ โดยมีพระครูธรรมวงศา (หลวงปู่สีดา) เป็นพระอุปัชฌาย์ พระ

อาจารย์หนู เป็นพระกรรมวาจาจารย์ และพระอาจารย์จันเป็นพระอนุสาวนาจารย์

หลังจากอุปสมบทแล้ว ได้ไปเรียนหนังสือไทยเพิ่มเติมที่โรงเรียนอุบลวิทยาคม ซึ่งเป็นโรงเรียนในวัดสุปฏิหาราม อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี สอบได้ชั้นประถมปีที่ ๓

การเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมสามารถสอบได้นักธรรม ตริ โท เอก โดยการสอบปากเปล่า เพราะในสมัยนั้นการสอบจะสอบปากเปล่า ไม่มีสอบข้อเขียน โดยมี พระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (จันทร์ สิริจันโท) เป็นประธานกรรมการในการสอบ มีพระมหาบัวเรณู (มหาลัด) พระอาจารย์พวง วัดมณีวนาราม (วัดป่าน้อย) เป็นผู้

ถามปัญหา ส่วนการเรียนบาลี (มูลกัจจายนแบบใหม่) ได้แปลธรรมบทจนจบ แต่ไม่ได้เข้าสอบจึงไม่ได้เป็นเปรียญ

หน้าที่การงาน

ด้านการศึกษา

พ.ศ. ๒๔๖๕ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นครูสอนหนังสือพระภิกษุสามเณร ในจังหวัดอุบลราชธานี รวมถึงมีพระภิกษุสามเณรจากนครจำปาศักดิ์มาศึกษาเล่าเรียนด้วย

พ.ศ. ๒๔๗๑ จัดตั้งโรงเรียนปริยัติธรรมที่วัดบูรพา บ้านสะพือ ตำบลสะพือ อำเภอตระการพืชผล วิชาที่สอนนอกจากธรรมบาลีแล้วยังสอนวิชาสามัญ เช่น เลขคณิต ลูกคิด และอื่น ๆ และในปีนี้ได้ศึกษาวิปัสสนากัมมัฏฐานจากพระอาจารย์บัณฑิต จนมีความรู้ความสามารถทางวิปัสสนากัมมัฏฐาน และได้เดินธุดงค์ไปในที่ต่าง ๆ หลายแห่ง ทั้งประเทศไทยและประเทศลาว

พ.ศ. ๒๔๗๓ ได้ไปศึกษาวิปัสสนากัมมัฏฐานจากพระอาจารย์เสาร์ กนตสีโล และพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ฟีกฝนอบรมปฏิบัติตนทำสมาธิภาวนาจิต อยู่ในขั้นสูงพอสมควรต่อมาได้กราบลาพระอาจารย์กลับมาปฏิบัติหน้าที่ที่วัดสิงหาญ บ้านสะพือดังเดิม

การที่ได้กลับมาอยู่ที่วัดสิงหาญ ก็เนื่องจากสมเด็จพระมหาวิรวงศ์ (อ้วน ติสฺโส) ได้ออกมาตรวจราชการงานการคณะสงฆ์ ที่จังหวัดอุบลราชธานี และได้พบหลวงปู่โทนอยู่ปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานเป็นสหธรรมิก ร่วมกับพระอาจารย์มั่น พระอาจารย์เสาร์ จึงได้มีบัญชาให้หลวงปู่โทนเดินทางกลับวัดสิงหาญ เพื่อดูแลกิจการของวัดและคณะสงฆ์ต่อไป

พ.ศ. ๒๔๗๔ ในเดือนกุมภาพันธ์ ได้รับคำสั่งจากสมเด็จพระมหาวิรวงศ์ (อ้วน ติสฺโส) เมื่อครั้งดำรงสมณศักดิ์ที่พระธรรมปาโมกข์ ให้เดินทางไปจังหวัดอุบลราชธานี โดยไม่ทราบสาเหตุ เมื่อไปถึงได้มีบัญชาให้เข้าสอบเป็น พระอุปัชฌาย์ที่วัดสุปฏิหาราม โดยมีพระเข้าสอบ ๑๐ องค์ สมเด็จพระมหาวิรวงศ์ (พิมพ์ ธรรมโร) ดำรงสมณศักดิ์ พระญาณดิลก เป็นประธานกรรมการสอบพระมหาสว่าง พระมหาลัดเป็นกรรมการสอบ และผู้รวมคะแนน ประกาศผลการสอบในวันรุ่งขึ้น ปรากฏว่าหลวงปู่โทนสอบได้เพียงองค์เดียว จึงได้รับแต่งตั้งเป็นพระอุปัชฌาย์และได้อุปสมบท นายมั่น อินสม เป็นคนแรก ต่อมาลูกศิษย์ที่ได้รับการอุปสมบทที่สำเร็จการศึกษาเป็นมหาเปรียญหลายองค์ และที่ได้เป็นพระราชคณะ คือพระญาณกิตติ อดีตเจ้าอาวาสวัดพิชัยญาติการาม กรุงเทพฯ (ปัจจุบันมรณภาพแล้ว)

พ.ศ. ๒๔๘๔ ได้จัดตั้งโรงเรียนมัธยมพิศาลวิทยา ซึ่งเป็นโรงเรียนราษฎร์ขึ้นที่บ้านสะพือ เก็บค่าเล่าเรียนถูก และเลิกกิจการไปในปี พ.ศ. ๒๔๘๘ เนื่องจากทางราชการได้ขยายโรงเรียนประถมมัธยมมากขึ้น

ด้านการปกครอง

หลังจากที่จบการเรียนฝ่ายสามัญและฝ่ายธรรมที่วัดสุปฏิหารามแล้ว ได้รับนิมนต์ให้กลับไปอยู่ที่วัดสิงหาญบ้านสะพือ เพื่อดูแลพระอุปัชฌาย์ เพื่อพระอุปัชฌาย์มรณภาพแล้ว ได้ดูแลอบรมสั่งสอนภิกษุสามเณร ช่วยเจ้าอาวาสติดต่อกันถึง ๒ องค์ ขณะนั้นหลวงปู่โชน ยังไม่ได้เป็นเจ้าอาวาสเพราะอายุพรรษายังไม่ถึงเกณฑ์

พ.ศ. ๒๔๖๕ สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (อ้วน คิลฺโล) สังฆนายกองค์แรกของประเทศไทยเมื่อครั้งดำรงสมณศักดิ์ที่พระเทพเมธี ได้แต่งตั้งให้พระโชน กนฺตสีโล เป็นเจ้าอาวาสวัดสิงหาญ นอกจากจะดูแลวัด ซึ่งได้ดูแลมาตั้งแต่ พระอุปัชฌาย์มรณภาพมาแล้ว ต้องดูแลอบรมสั่งสอนพระภิกษุสามเณรในตำบลสะพือ ซึ่งขณะนั้นมีอยู่ทั้งหมด ๗ วัดอีกด้วย

พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าคณะตำบลสะพือ อำเภอตระการพืชผล

พ.ศ. ๒๔๘๐ ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสวัดบูรพา (ซึ่งเป็นวัดในหมู่บ้านสะพืออีกแห่งหนึ่ง) อำเภอตระการพืชผล จนมรณภาพ (พ.ศ. ๒๕๓๒)

ด้านสาธารณูปการ

พ.ศ. ๒๔๗๒ ประชานสร้างศาลาการเปรียญวัดสีชมพู บ้านสะพือ อำเภอตระการพืชผล ๑ หลัง ขนาดกว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๑๖ เมตร

พ.ศ. ๒๔๘๐ ประชานสร้างศาลาการเปรียญวัดบูรพา บ้านสะพือ ตำบลสะพือ ๑ หลัง ขนาดกว้าง ๑๗ เมตร ยาว ๓๒ เมตร

พ.ศ. ๒๔๘๔ ประชานสร้างอุโบสถ วัดบ้านเอ็นอ้า ตำบลตระการ อำเภอตระการพืชผล ๑ หลัง ขนาดกว้าง ๒.๕๐ เมตร ยาว ๑๐ เมตร

พ.ศ. ๒๔๘๖ ประชานสร้างอุโบสถ วัดบ้านสงยาง ตำบลสะพือ อำเภอตระการพืชผล ๑ หลัง ขนาดกว้าง ๓ เมตร ยาว ๑๕ เมตร และประชานสร้างกุฏิด้านทิศเหนือ วัดบูรพา บ้านสะพือ ตำบลสะพือ ๑ หลัง ขนาดกว้าง ๕ เมตร ยาว ๑๐ เมตร

พ.ศ. ๒๔๘๗ ประชานซ่อมอุโบสถ วัดสิงหาญ บ้านสะพือ ขนาดกว้าง ๕ เมตร ยาว ๖ เมตร

พ.ศ. ๒๔๘๘ ประชานสร้างศาลา วัดบ้านนางิ้ว ตำบลสะพือ อำเภอตระการพืชผล ๑ หลัง

พ.ศ. ๒๔๙๐ สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (พิมพ์ รมฺมโร) ขณะดำรงสมณศักดิ์ที่พระราชวิ มาตรการ

คณะสงฆ์ได้เห็นวัดบูรพา อำเภอตระการพืชผล ซึ่งเป็นวัดเก่าแก่มีสภาพชำรุดทรุดโทรม ปรักหักพัง ขาดการดูแลรักษา จึงมีคำสั่งให้ท่านเป็นเจ้าอาวาสและได้ทำการบูรณะซ่อมแซมเสนาสนะภายในวัดให้ดีขึ้น

- พ.ศ. ๒๔๕๔ สร้างโรงเรียนปริยัติธรรมขึ้นที่วัดบูรพา การก่อสร้างภายในวัด ส่วนมากจะดำเนินการเองเพราะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการก่อสร้าง และประชาชนสร้างโรงเรียนประชาบาลบ้านสะพือ ตำบลสะพือ ขนาดกว้าง ๕ เมตร ยาว ๒๗ เมตร
- พ.ศ. ๒๕๐๗ ประชาชนสร้างศาลาการเปรียญวัดบ้านเป่า ตำบลเป่า อำเภอตระการพืชผล ขนาดกว้าง ๑๔ เมตร ยาว ๑๖ เมตร
- พ.ศ. ๒๕๑๐ ประชาชนสร้างอุโบสถวัดบูรพาแทนหลังเก่า ขนาดกว้าง ๓.๕๐ เมตร ยาว ๑๗ เมตร โดยสอนให้พระภิกษุสามเณรป็นอิฐ เผอิฐที่บ้านบ่อแวงใช้เองจึงประหยัดงบประมาณได้มาก
- พ.ศ. ๒๕๑๕ ประชาชนสร้างศาลาการเปรียญวัดบ้านโพนเมืองตำบลตระการ อำเภอตระการพืชผล ขนาดกว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๒๘ เมตร
- พ.ศ. ๒๕๑๗ ประชาชนสร้างอุโบสถ วัดสีชมพู บ้านสะพือ ตำบลสะพือ ขนาดกว้าง ๔ เมตร ยาว ๑๔ เมตร
- พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้ชักชวนประชาชนบ้านเอนอ้า สร้างฝายกั้นน้ำคันดิน ๑ แห่งที่ส่องเปลือย บ้านเอนอ้า ตำบลตระการพืชผล ยาว ๒๐ เมตร สูง ๓ เมตร กว้าง ๕ เมตร
- พ.ศ. ๒๕๒๔ ประชาชนซ่อมแซมอุโบสถ วัดสีชมพู บ้านสะพือ ขนาดกว้าง ๓.๕๐ เมตร ยาว ๑๗ เมตร
- พ.ศ. ๒๕๒๕ ประชาชนซ่อมแซมอุโบสถ วัดบ้านตระการ ตำบลตระการ ขนาดกว้าง ๓.๕๐ เมตร ยาว ๑๕ เมตร
- พ.ศ. ๒๕๒๖ ประชาชนสร้างอุโบสถ วัดบ้านแดง ตำบลสะพือ ขนาดกว้าง ๓ เมตร ยาว ๑๑ เมตร และอุโบสถ วัดบ้านโพนเมือง ตำบลตระการ ขนาดกว้าง ๓.๕๐ เมตร ยาว ๑๖ เมตร
- พ.ศ. ๒๕๒๗ ประชาชนสร้างศาลาการเปรียญวัดบ้านแดง ตำบลสะพือ ขนาดกว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๑๗ เมตร

ด้านการเผยแผ่

หลวงปู่โพน แม้จะไม่ใช่พระนักเทศน์ที่มีชื่อเสียง โด่งดังแต่มีปฏิปทาเป็นพระปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ เป็นพระนักพัฒนาทางด้านวัดถุและจิตใจ จะเห็นได้จากผลงานด้านสาธารณูปการได้สร้างถาวรวัตถุเสนาสนะไว้มากมาย ทั้งภายในวัดที่พำนักจำพรรษาและวัดอื่น ๆ ในท้องถิ่นแถบนั้น ส่วนในด้านจิตใจนั้น หลวงปู่โพนเป็น

พระวิปัสสนากัมมัฏฐานลาวยวัดป่าของพระอาจารย์เสาร์ กนตสีโล พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต และหลวงปู่บัณฑิต ซึ่งเป็นพระอาจารย์คนแรกของท่าน แม้แต่ “สำเร็จจน” ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นพระวิปัสสนาจารย์ รุ่นบุกเบิกของพระฝึกปฏิบัติกัมมัฏฐาน ก็ให้เมตตา หลวงปู่โทนถือเป็นศิษย์คนสำคัญ ถึงกับมอบไม้เท้าศักดิ์สิทธิ์ให้ ก่อนมรณภาพที่บ้านเวินไซ แขวงนครจำปาศักดิ์ นอกจากเป็นวิปัสสนากัมมัฏฐานแล้ว หลวงปู่โทนยังเป็นพระเกจิอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญ หลายด้าน อาทิ หมอยาพื้นบ้าน (แพทย์แผนไทยในปัจจุบัน) หมอคาถาอาคม (วิทยาคม) รักษาโรคด้วยพลังทางจิต เสกน้ำพุทธรมณฑ์ เสกตะกรุด คาถามหานิยมให้คลอคลุกง่าย เลี้ยงง่าย ฯลฯ ซึ่งหลวงปู่กระทำด้วยเมตตาธรรมอย่างสูง ไม่เลือกชั้นวรรณะ แม้ม้าจากถิ่นไกลหรือไกล จะเมตตาอนุเคราะห์อย่างเท่าเทียมกัน

หลวงปู่โทน จะให้ความสำคัญในด้านการศึกษามากที่สุดด้านหนึ่ง เพราะถือคติว่า “การเรียนรู้ ทำให้หูตาสว่าง มีปัญญาทันคน ไม่หลงมงาย” ได้ส่งเสริมการศึกษามากพอ ๆ กับด้านอื่น ตลอดชีวิตของท่านมักใช้เวลาส่วนใหญ่สอนพระภิกษุสามเณรตลอดมา แม้เวลาอาพาธยังนอนเปลสอน การสอนมิได้สอนแต่หนังสืออย่างเดียว แต่สอนให้ปฏิบัติในการเป็นช่างก่อสร้างเสนาสนะต่าง ๆ อีกด้วย

ผลงานของหลวงปู่โทน เกี่ยวกับตำรายาสมุนไพรที่ได้รวบรวมไว้อีกมากมาย ส่วนใหญ่จะจารึกไว้เป็นอักษรธรรม อักษรขอมหรืออักษรไทยโบราณ ปัจจุบันมีผู้อ่านได้และมีความเข้าใจน้อยมาก จึงขอนำตำรับยาที่จารึกเป็นอักษรธรรมที่ถอดเป็นภาษาไทยในปัจจุบันแล้ว เผยแพร่พอเป็นตัวอย่าง ๒ ตำรับ ดังนี้

๑. ยารักษาโรคเห็บขา (ภาษาอีสานเรียกว่า โรคหล่อย) ประกอบด้วยสมุนไพร ๕ อย่าง คือ

- ๑) ต๋องฟ้า (ทั้งต้น ราก ใบ ดอก)
- ๒) บอระเพ็ด
- ๓) แก่นแดง
- ๔) แก่นจันทน์เหลือง
- ๕) ชะมัด

ใช้สมุนไพรอย่างละเท่า ๆ กันใส่หม้อเติมน้ำให้เต็ม (ประมาณ ๑๐ ลิตร) ตั้งไฟเคี่ยวจนน้ำลดเหลือครึ่งหม้อ เติมน้ำให้เต็มอีกครั้งหนึ่ง เคี่ยวให้เหลือน้ำต้มประมาณ ๖-๗ ขวดขนาดใหญ่ ตักด้วยช้อนให้หมดแล้วใส่ยาเทศ ประกอบด้วยโกฐทั้ง ๕ เทียน ทั้ง ๕ อย่างละ ๑ เพื่อ บดรวมกันอย่างละเอียด ใช้ช้อนโต๊ะตักลงใส่หม้อยา ๓ ช้อน คนให้เข้ากัน ทิ้งไว้ให้เย็นแล้วตักบรรจุขวดจนเกือบเต็ม เหลือที่ว่างไว้ส่วนได้คอขวดประมาณ ๑ - ๒ ซม. ใส่หลอดโรตสมลงไปจนเต็มขวด ทิ้งไว้ประมาณ ๓ - ๔ วัน จึงรับประทานรักษาโรคได้ รับประทาน ๒ เวลา เข้า - เย็น ครั้งละ ๑ ถ้วย (ถ้วยตวงขนาด ๔ ช้อนโต๊ะ)

๒. “ยาอายุวัฒนะ” ใช้กล้วยน้ำว้าสุก (พอดี) จำนวนผลเท่ากับอายุ เช่นอายุ ๒๐ ปี ใช้กล้วย ๒๐ ผล ผ่าเป็น ๔ ซีกทุกผล แล้วตากแดดให้แห้ง เอาแป้งข้าวหมาก (แป้งข้าวหวาน) ๑ ก้อน น้ำตาลทราย ๑ ชีด บดรวมกันให้ละเอียดแล้วคลุกเคล้ากับกล้วยตากแห้ง บรรจุใส่ขวดโหล ปิดฝาให้สนิท นำไปไว้ในฉางข้าว หรือกอง

ข้าวมเปลือกเป็นเวลา ๓ เดือน จึงรับประทานวันละชิ้นจนหมด (ทำครั้งเดียว) สรรพคุณจะทำให้ผิวพรรณงดงาม
ตลอดอายุ ร่างกายแข็งแรงคุณหนุ่มสาวกว่าวัย รับประทานอายุเท่าไรก็จะหยุดเท่านั้น ไม่ทำอีก (หลวงปู่โชน กนต
ลีโล, ๒๕๓๑ : ๑๖ – ๑๗)

หลวงปู่โชนได้พยายามอบรมสั่งสอนและเผยแผ่ธรรมะแก่ประชาชน ให้ยึดมั่นในหลักธรรมคำสอน
ของพระพุทธองค์ ที่สมควรนำมาเป็นตัวอย่างในการศึกษาและปฏิบัติ ดังนี้

คำสอนในการสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง ซึ่งบ้านสะพือ ได้
ประกาศเป็นหมู่บ้านตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง (พ.ศ. ๒๕๓๑) ดังนี้

“ขอให้พัฒนาจิตใจได้เสียก่อน จึงจะพัฒนาทางวัตถุเพราะเมื่อจิตใจเจริญแล้ว ย่อมจะรู้ว่าอะไรควรทำ
และไม่ควรทำ ถ้าวัตถุเจริญก่อน จะทำให้เกิดกิเลส มีความคิดผัดแยกออกไป เช่น จะเอาอย่างนั้นอย่างนี้เหมือน
เขา อย่างนั้นอย่างนี้ก็ไม่ดีไม่ควรยึด”

หลวงปู่โชนให้ลูกศิษย์เขียนคติธรรมติดไว้ตามต้นไม้ต่าง ๆ ในบริเวณวัด เป็นการสอนธรรมะและ
เตือนสติผู้ได้พบเห็น ขอนำมาเผยแผ่บางส่วนดังนี้

“นอนนาน งานน้อย ใช้จ่ายเงินหมด เงินมี หน้าสด เงินหมด หน้าแห้ง”

“เกิดเป็นคนต้องให้ทั่ว ปาไม่สั้นกันไม่รู้ ชั่วไม่เอา เมาไม่มี นี้คือคน”

“การบูชาความดี ย่อมให้สำเร็จประโยชน์ บูชาคนโมคย่อมทำให้ท่านฉิบหาย”

“รอกคนดี ดีกว่ารอกหญ้า รอกคนบ้า รอกหญ้าดีกว่ารอกคน”

“อยู่คนเดียว ให้ระวังความคิด อยู่กับมิตรให้ระวังวาจา” ฯลฯ

(หลวงปู่โชน กนตลีโล, ๒๕๓๑ : ๑๒๒ – ๑๒๕)

สมณศักดิ์

พ.ศ. ๒๔๘๐ พระครูชั้นตรีที่ พระครูพิศาลสังฆกิจ

พ.ศ. ๒๕๐๓ พระครูชั้นโท พัด จปร. ในราชทินนามเดิม

พ.ศ. ๒๕๒๒ พระครูชั้นเอกในราชทินนามเดิม

มรณภาพ

วันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ และพระราชทานเพลิงศพวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ รวมอายุได้ ๘๓
ปี ๗๓ พรรษา

หลวงปู่โชนเป็นพระสุปฏิปันโน คือพระผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เป็นพระเถระผู้ซึ่งเอาภาระธุระของ
พระพุทธศาสนา ทั้งคัมภีร์และวินัยสวดมนต์ควบคู่กันไป ขณะเดียวกันท่านยังเป็นพระเกจิ อาจารย์ ผู้ทรง
วิทยาคมหลายด้านอีกด้วยจนเป็นที่เคารพเลื่อมใสของญาติโยมพุทธบริษัททั้งใกล้และไกล มีชื่อเสียงจรจาย

ไปทั่วทุกภูมิภาคในประเทศ จึงนับเป็นพระสงฆ์เถระชาวอุบลราชธานีอีกองค์หนึ่งที่สมควรได้รับยกย่องเป็น “ปราชญ์” อย่างแท้จริง

หนังสืออ้างอิง

ศิษยานุศิษย์. หลวงปู่โพน กนฺตสีโล (พระครูพิศาลสังฆกิจ) ประวัติธรรมะและคติธรรม ตำรายาสมุนไพร พระคาถาต่าง ๆ เนื่องในโอกาสครบรอบ ๓๑ ปี ๑๔ ธ.ค. ๓๑. กรุงเทพฯ, ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.สัมพันธ์พาณิชย์ ๒๕๓๑.

พระครูพิศาลสังฆกิจ หลวงปู่โพน กนฺตสีโล. อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ ๖ มีนาคม ๒๕๓๖.

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี